

การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้
แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

The Development of English Speaking Ability Using Instructional Activities
Based on Task Based Learning and Role Playing for Prathom Suksa 5

รุ่งลาวัลณ์ วงษ์ธนาสิริ¹ ไพลีฐ บริบูรณ์²

Runglawan Wongthanasiri¹, Phaisit Boriboon²

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) เปรียบเทียบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) ศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) แบบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3) แบบวัดเจตคติของนักเรียนหลังเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงหลวง การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ชนิด Dependent Samples

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.73/81.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่ตั้งไว้
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ มีความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$)

คำสำคัญ ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ การเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ การแสดงบทบาทสมมติ

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the efficiency of the instructional activities based on task based learning and role playing for Prathom Suksa 5 students on the basis of the criterion of 75/75 2) to compare the students' speaking ability before and after learning through the instructional activities based on task based learning and role playing for Prathom Suksa 5 students 3) to study the students' attitudes toward the instructional activities based on task based learning and role playing for Prathom Suksa 5 students. The sampling group was 24 Prathom Suksa 5 students from Ban Dong Luang School, under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1, selected by cluster random sampling, in the first semester of the academic year 2015. The instruments used were: 1) the instructional activities based on task based learning and role playing for Prathom Suksa 5 students, 2) the English speaking ability test, and 3) the attitude test. The statistics used were mean, percentage, standard deviation, and t-test (Dependent Samples).

The findings were as follows:

1. The efficiency of the instructional activities based on task based learning and role playing for Prathomsuksa 5 students was 75.73/81.88 which was higher than the set criterion (75/75).
2. The students' English speaking abilities after learning with the instructional activities based on task based learning and role playing for Prathom Suksa 5 students were higher than the set criterion with the level of significance at .01.
3. The students' attitudes toward the instructional activities based on task based learning and role playing for Prathom Suksa 5 were at the highest level.

Keywords : English Speaking Ability, Task Based Learning, Role Playing

บทคัดย่อ

สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ และ วัฒนธรรมมีผลกระทบต่อทั่วถึงอย่างรวดเร็วบุคคลในสังคม ต้องติดต่อพบปะเพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจ เพิ่มขึ้นภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่ง ในการสื่อสารความรู้สึกความคิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจ กันและกัน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาความรู้ และถ่ายทอดวิทยาการต่างๆ แก่กัน และเป็นสิ่งที่จำเป็น ต่อการเจรจาต่อรองด้านการค้าและการประกอบอาชีพ ดังนั้นการรู้ภาษาต่างประเทศจะช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดี ระหว่างชนชาติไทยและชาติอื่น (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1)

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้กันมากเป็น อันดับหนึ่ง และมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการสื่อสาร ฉะนั้นการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ จึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลายทั้งกิจกรรม การฝึกทักษะ และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียน ภาษาอังกฤษด้วยตนเองควบคู่ไปด้วยอันจะนำไปสู่การเป็น ผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner Independence) สามารถเรียนรู้ ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนรู้สาระ การเรียนรู้อื่นๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบ อาชีพซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูป การเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 1)

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกกลุ่มประชาคมอาเซียน ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญและความจำเป็นมากขึ้น จะต้องมีการวางแผนและเตรียมพร้อมพัฒนาเด็ก เยาวชน และคนไทยให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่สังคมคาดหวัง ซึ่งครูผู้สอนเป็นบุคลากรสำคัญในการ ถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาสังคมต้องมีการปรับเปลี่ยน การสอนใฝ่ศึกษาเรียนรู้ตลอดเวลาแสวงหาเทคนิควิธีสอน ใหม่ ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ หลากหลายและผู้บริหารต้องให้ความสำคัญพร้อมสนับสนุน กระบวนการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างให้ผู้เรียน มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ ของภาษาประจำชาติและภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้เป็น เครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ในสังคมอาเซียน และเวทีโลกต่อไป (ฟาฏินา วงศ์เลขา, 2553)

จากความสำคัญดังกล่าว การจัดการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความหวังว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศ จะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคม โลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทย ไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1)

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันเป็นการสอน ที่เน้นทักษะเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะความสามารถทางการฟัง พูด อ่าน และเขียน แต่คนส่วนใหญ่มักถือว่าทักษะ ด้านการพูดเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเรียนภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากทักษะดังกล่าวเป็นสิ่งแสดงถึงความสำเร็จ ในการเรียนภาษา (Nunan, 1991, pp. 59-65) ในทำนอง เดียวกัน Ur (1998, p. 120) ได้กล่าวไว้ว่าในบรรดาทักษะ ทั้ง 4 ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ทักษะการพูดเป็นทักษะ ที่สำคัญที่สุด เป็นทักษะที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความรู้ใน ภาษานั้นได้อย่างชัดเจน ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ควรให้ความสำคัญต่อการสอนทักษะการพูดให้มากขึ้น หากมีการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ใช้ภาษาในสภาพที่

เป็นจริง จะทำให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การที่นักเรียนขาดทักษะที่ดี ในการสื่อสาร ส่งผลให้นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ขาดความเชื่อมั่นในการใช้ภาษา ซึ่งเกิดจากปัจจัยหลักคือ นักเรียนไม่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ (วิจิตรกา การกลาง, 2546, หน้า 37-43) ปัจจุบันยังพบว่าการเรียน การสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังไม่ประสบผลสำเร็จ เท่าที่ควร เพราะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะให้นักเรียนอ่านเรื่องจากหนังสือแล้วให้ นักเรียนเขียนตอบคำถามท้ายบทเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยครูผู้สอนจะอธิบายโครงสร้างไวยากรณ์ที่ใช้ในเรื่อง นั้นๆ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนงานเลียนแบบโครงสร้าง ในหนังสือแต่ปรับเปลี่ยนข้อมูลโดยใช้ข้อมูลของตนเอง ส่วนความถูกต้องการให้คะแนนจะเน้นที่ไวยากรณ์เป็น หลักครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบเดิม (ศุภวรรณ บัวบุญ, 2551, หน้า 2-3) การเรียนรู้อย่างคงเน้นให้ผู้เรียนรับรู้จากการถ่ายทอด เนื้อหาวิชามากกว่าการพัฒนาคนให้มีความสามารถ ในการแสวงหาความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ตลอดจน การแก้ปัญหาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับต่ำปัญหาเกี่ยวกับตัวครู ครูขาดเทคนิคใน การสอนทำให้การเรียนการสอนขาดความน่าสนใจ นักเรียน เบื่อหน่ายไม่อยากเรียน ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน เนื่องจาก นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ (จินตนา แฉ่นแสง, 2551, หน้า 4)

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จากรายงานผลการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา (SAR) และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขต พื้นที่ (LAS) ของโรงเรียนบ้านดงหลวงปีการศึกษา 2557 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ร้อยละ 75 และผู้วิจัยได้พบว่าคะแนนทักษะการพูดมีคะแนน อยู่ในระดับต่ำที่สุดในทักษะทั้ง 4 ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และ เขียน ผู้วิจัยจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาสูงขึ้น

เพราะทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ (โรงเรียนบ้านดงหลวง, 2557)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยต้องมีการพัฒนาวิธีการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่าในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพนั้น ควรเน้นนักเรียนเป็นสำคัญให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสังคมและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ครูและนักเรียนควรมีบทบาทร่วมกันในการเรียนรู้มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเองและสนุกสนานควบคู่ไปกับวิชาการครูควรหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีพฤติกรรมการใช้ภาษาในด้านการพูดให้มากขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะ และกระบวนการเพื่อสื่อความหมาย สามารถสื่อสาร และนำไปใช้ในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้ (พันธณี วิหคโต, 2546, หน้า 24-29) ซึ่งการให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์จริงถือเป็นการพัฒนาการสื่อสารและทักษะด้านการพูดของนักเรียนซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่างๆ พบว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกภาษาในสถานการณ์จริงวิธีหนึ่งคือการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ (Task-based Learning) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้และเรียนรู้ภาษาในสถานการณ์จริงจากการปฏิบัติงาน โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เน้นความหมายในการสื่อสาร (Meaning) มากกว่ารูปแบบทางภาษา (Form) จนบรรลุความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และปรากฏเป็นชิ้นงานหรือผลงานให้เห็นโดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน คือ ขั้นตอนปฏิบัติงาน (Pre-task) ขั้นระหว่างปฏิบัติงาน (During-task) และขั้นหลังการปฏิบัติงาน (Post-task) (Willis, 1996, pp. 38-64; Ellis, 2003, pp. 224-262) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงได้ฝึกใช้ภาษาตามธรรมชาติ ฝึกคิดแก้ไขปัญหา เกิดความสนุกสนานและเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สร้างความมั่นใจในการพูดและยังสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างตัวครูผู้สอนกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยตนเอง (Littlewood, 1981, pp. 17-18; Brumfit, 1984, p. 65) การจัดการเรียนรู้

แบบเน้นงานปฏิบัติ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้มีทักษะในการฝึกใช้ภาษา ด้วยการทำงานในลักษณะต่างๆ กัน ทำให้มีความสามารถทางภาษาของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น (Doughty & Pica, 1986, pp. 305-325; Fotos & Ellis, 1991, pp. 605-627; Long & Crookes, 1992, pp. 27-47)

ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติตามแนวคิดของ Willis และ Ellis มาทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพราะเป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนจะต้องใช้กระบวนการทางสติปัญญา เช่น การคิดแบบวิเคราะห์ห้วิจารณ์ การคิดแก้ปัญหาจากข้อมูลที่กำหนดสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลค้นหาข้อมูลที่ต้องการ แล้วนำข้อมูลมาสร้างเป็นผลงานที่สมบูรณ์ โดยผู้เรียนจะได้รับการกระตุ้นท้าทายด้วยปัญหา หรือสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจและแก้ปัญหาดังกล่าวโดยอาศัยความรู้เดิมและความรู้ใหม่เพื่อการใช้ภาษาเป้าหมายในการสนทนาติดต่อสื่อสาร

นอกจากนี้ กิจกรรมเน้นงานปฏิบัติมีลำดับขั้นตอนในการทำงานที่ชัดเจน ซึ่งกิจกรรมนี้ผู้เรียนจะต้องแสดงผลลัพธ์ที่ได้ออกมาเป็นรูปแบบภาษาที่ใช้ได้ตามสถานการณ์จริงในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน แต่สำหรับประเทศไทยยังไม่ได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติมาใช้อย่างแพร่หลายในวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เพราะการเรียน ตามกระบวนการทั้ง 3 ขั้นตอนตามวิธีการสอนแบบเน้นงานปฏิบัตินั้นผู้เรียนจะต้องใช้กระบวนการคิดที่ค่อนข้างซับซ้อนและเป็นระบบในการพิจารณาการแก้ปัญหาตามที่กำหนด งานวิจัยส่วนใหญ่จะนำไปใช้พัฒนากับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป

อย่างไรก็ตาม กิจกรรมเน้นงานปฏิบัติ สามารถปรับสถานการณ์ที่กำหนดให้มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับอายุ และระดับสติปัญญาของผู้เรียนได้ แต่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหาวิธีการที่จะนำแนวทางการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติมาใช้ในระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยพบว่า การสอนโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาท

สมมติ เป็นอีกวิธีสอนหนึ่งที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยความสนุกสนานและเพลิดเพลิน

การแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกมาตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่สังเกตพบว่าเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ (ทีศนา เขมมณี, 2550, หน้า 358) ซึ่งสอดคล้องกับ สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, หน้า 67) ได้กล่าวว่าวิธีสอนที่ใช้บทบาทสมมติขึ้นจากความจริงมาเป็นเครื่องมือในการสอนโดยที่ครูสร้างสถานการณ์สมมติและบทบาทขึ้นมาให้นักเรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น มีการนำการแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาใช้เป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่นักเรียนในเรื่องความรู้สึกและพฤติกรรม และปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและนอกจากนี้ วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความจริง มาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะใช้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และรู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550, หน้า 160) กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียน เพราะข้อมูลมาจากผู้เรียนโดยตรง ไม่ต้องใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อนทำให้บทเรียนสนุกสนาน มีชีวิตชีวาเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในทุกๆ ระดับ

จากความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติและกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ล้วนเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน

การเรียนรู้ กล้าแสดงออก ทั้งทางด้านความคิดและท่าทางการแสดง ซึ่งเป็นการตอบสนองการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ คือ ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งหรือสื่อสาร พร้อมทั้งความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6) แต่เนื่องจากขั้นตอนตามวิธีการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ นั้นผู้เรียนจะต้องใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อน และเป็นระบบ ดังนั้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำกิจกรรมการแสดงบทบาทสมติ มาบูรณาการกับวิธีการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ เพราะกิจกรรมการแสดงบทบาทสมตินั้นไม่ต้องใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อนทำให้บทเรียนสนุกสนาน มีชีวิตชีวาเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในทุกๆ ระดับ จึงทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนดูง่ายขึ้น ไม่ซับซ้อน เหมาะสมกับวัย และระดับสติปัญญาความสามารถของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน ซึ่งผลของการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้ จะเป็นแนวทาง การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนและเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์จริงได้รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนในการที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือใช้ความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพต่อไป อีกทั้งเป็นการแก้ปัญหา ด้านเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนอย่างแท้จริงต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

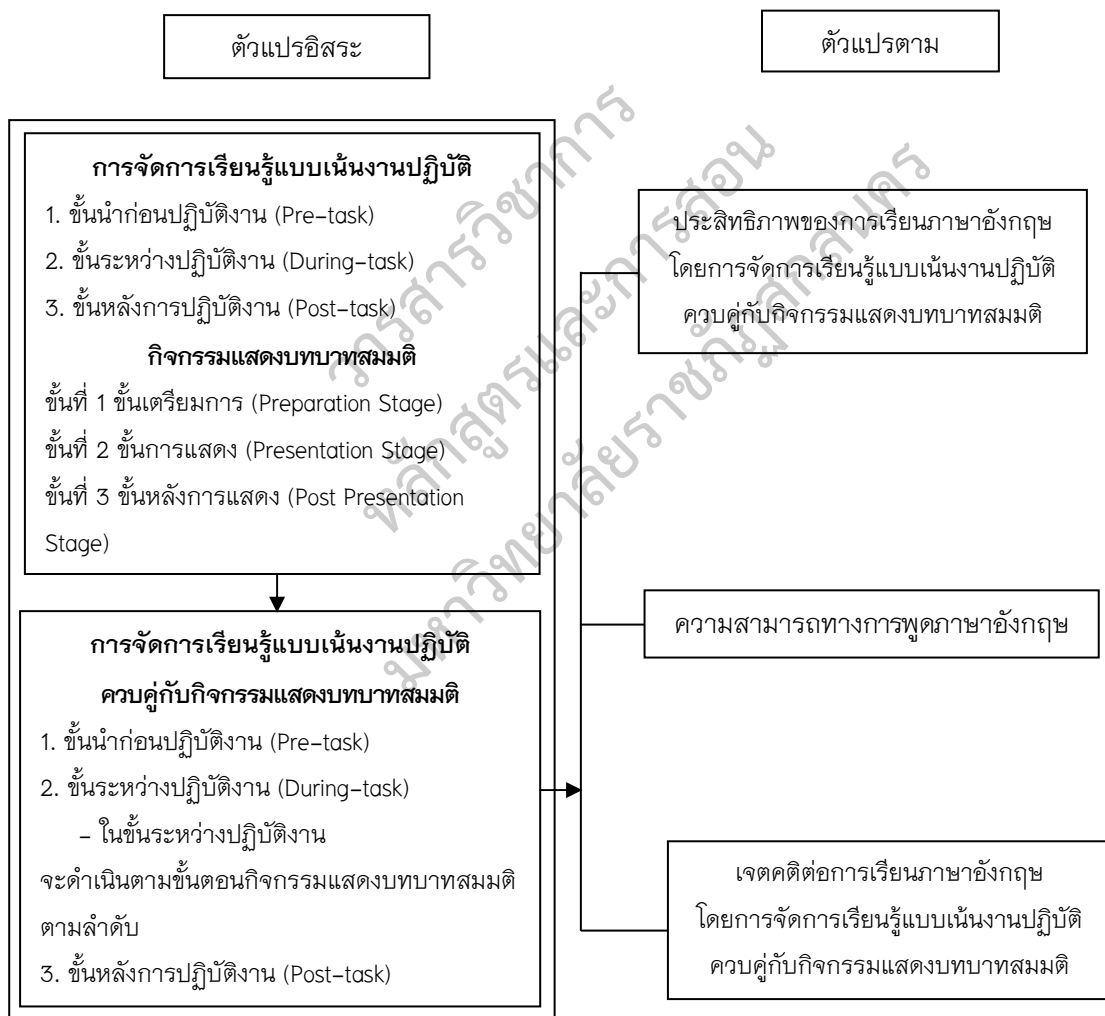
1. เพื่อหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายอำเภอต่างอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 10 โรงเรียน 10 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 320 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ซึ่งห้องเรียนในกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันเป็นห้องเรียนที่มีการจัดแบบคณะกรรมการมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนกลุ่มตัวอย่างจึงสามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้

เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ
2. แบบทดสอบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
3. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนก่อนทำการทดลองโดยใช้แบบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ครูกำหนดให้นักเรียนทำแบบทดสอบที่เป็นงานปฏิบัติควบคู่กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ให้คะแนนในระหว่างการทดสอบ พร้อมมีการบันทึกเสียงนักเรียนทุกคนลงในเทปบันทึกเสียงเพื่อประกอบการพิจารณาให้คะแนนอีกครั้ง
2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง เป็นระยะเวลาทั้งหมด 16 ชั่วโมง

3. ทดสอบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนภายหลังทำการทดลองเสร็จ โดยใช้แบบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ครูกำหนดให้นักเรียนทำแบบทดสอบที่เป็นงานปฏิบัติควบคู่กิจกรรมบทบาทสมมติเช่นเดียวกับการสอบก่อนการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ให้คะแนนในระหว่างการทดสอบพร้อมมีการบันทึกเสียงนักเรียนทุกคนลงในเทปบันทึกเสียงเพื่อประกอบการพิจารณาให้คะแนนอีกครั้ง

4. นำแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติให้กลุ่มตัวอย่างตอบหลังทำการทดลอง

5. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของกิจกรรมจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ที่มีต่อการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพ 75/75
2. หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนการประเมินความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งก่อนและหลังการทดลอง จากแบบทดสอบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
3. หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากการประเมินเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติหลังทำการทดลองจากแบบสอบถามวัดเจตคติ
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษทั้งก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
  - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษกับเนื้อหาที่สอนใช้วิธี IOC

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples

3.2 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สูตร E_1/E_2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.73 / 81.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ มีความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ สามารถพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.73/81.88 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 75/75 ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้พัฒนาขึ้นตามขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ และจัดกิจกรรมตามหลักการเรียนรู้ที่

สามารถทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ง่าย และเรียนด้วยความสนุกสนาน มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายเนื่องจากได้ฟังการพูดจากวิดีโอ สามารถฟังและฝึกได้หลายๆ ครั้ง จนสามารถพูดได้เหมือนเจ้าของภาษา นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่หลากหลายสอดแทรกเข้ามา ระหว่างเรียนทำให้ไม่เครียด ส่งผลต่อระบบการทำงานของสมองของผู้เรียนทำให้กิจกรรมการเรียนรู้การสนทนาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Siglier & Ockey (1998, pp. 305-312) ได้ศึกษาการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการสอนที่เน้นความสำคัญของการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผลของการศึกษาพบว่าการเรียนโดยใช้เทคนิคกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่น ผู้เรียนสามารถคิดแนวทางในการสื่อสารที่เหมาะสมกับความพอใจของตนเอง และครูช่วยในการควบคุมและกำหนดทิศทางการเรียนได้ นอกจากนี้ครูยังสามารถตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียน และได้รับข้อมูลย้อนกลับด้วย ดังนั้นนักเรียนส่วนใหญ่ จึงมีความกระตือรือร้นในการเรียน สนใจในการเรียนภาษาอังกฤษในบริบทที่พวกเขาประสบการณเปลี่ยนแปลงแนวคิดจากประสบการณ์ที่เรียนและสามารถประสบความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ส่วน Zainol Abidin (1997, pp. 12-19) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติสู่การปฏิบัติงาน โครงการด้วยความเชื่อว่าโครงการเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติงานจริงเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ Center for Language & Translation, University Sains Malaysia เครื่องมือที่ใช้ คือ การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน การนำเสนอผลงานด้วยปากเปล่า และเขียนรายงาน ในระหว่างปฏิบัติงานผู้เรียนต้องเรียนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และปฏิบัติโครงการอีก 1 ชั่วโมงผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติโครงการสร้างความสนุกสนาน ตื่นเต้น และท้าทายผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตัวเองและรับผิดชอบงาน และภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติงานเป็นภาษาที่ใช้ในสถานการณ์จริง การใช้ภาษาไม่ถูกควบคุมในวงจำกัด แต่อย่างไรก็ตามการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางภาษายังไม่เป็นที่น่าพอใจของครูจำนวนหนึ่ง งานวิจัยของ

สุกัญญา ศิลประสาธ (2544) ได้ทำการศึกษาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยทำการศึกษา กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเสวตรอุบลรัตน์ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 34 คน ผลการทดลองพบว่าการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนี้ พรรณิพา สิงห์สีโว (2547) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสะอาดนาดี อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 22 คน พบว่ากิจกรรมบทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนเกิดความต้องการในการสื่อสาร มีพัฒนาการด้านการพูดมากขึ้น อีกทั้งยังให้นักเรียนมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงและยังสามารถพัฒนาทักษะ การฟัง อ่าน เขียนด้วยเช่นกัน

2. ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการสำคัญและองค์ประกอบของการเรียนรู้โดยแบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มาปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะ การพูดภาษาอังกฤษ อีกทั้งผู้วิจัยได้จัดทำกิจกรรมเสริมที่น่าสนใจสำหรับนักเรียนทำให้ไม่เบื่อ ไม่เครียด นักเรียนสนุกกับการเรียน มีเนื้อหาที่เริ่มจากง่าย ไปยาก จากเรื่องใกล้ตัว นักเรียนได้ฝึกซ้ำๆ จนจดจำโดยมีครูคอยชี้แนะ และแก้ไขให้ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และได้บันทึกเสียงเพื่อเปรียบเทียบ และแก้ไขข้อผิดพลาด จนสามารถนำเสนอโดยการพูดหน้าชั้นเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boyd, Lillig & Lyon (2007, p. 1) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาการมีส่วนร่วมและสนับสนุนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ตัวอย่างจากครู และทักษะเครื่องมือในกิจกรรมด้านการสื่อสารของนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรม

บทบาทสมมติ ตัวอย่างของครู และเครื่องมือกิจกรรมเพื่อการสื่อสารนั้นทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการให้ความร่วมมือและยิ่งไปกว่านั้นนักเรียนเองยังสนับสนุนการทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเต็มใจ อีกทั้งยังพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารทั้งภายในโรงเรียนและที่บ้านเองด้วย ส่วน เกศสุตา ปงลังกา (2550) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรธรรมโคกิด อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 20 คน พบว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของผู้เรียน สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น และ อรุณทัย กิตติธิระวัฒน์ (2551) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมบทบาทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยทำการศึกษา กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านร้องเชียงแวง กิ่งอำเภอกาญจนา จังหวัดพะเยา จำนวน 25 คน ผลการศึกษาพบว่าแผนการจัดกิจกรรมโดยใช้บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษดีขึ้น ผลการประเมินการพูดระหว่างเรียนโดยเฉลี่ยนักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับ 3 ขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 60 และผลการประเมินแบบวัดความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้ภาษาสื่อสารในการสนทนาหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.40

3. เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติอยู่ในระดับมากขึ้นไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$) เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ได้เรียนรู้จากการฟังเสียงจากเทปกับสื่อของจริง ทำให้ไม่น่าเบื่อ ได้เปลี่ยนบรรยากาศในการเรียน เพลิดเพลินสนุกสนาน และให้ความสนใจในการทำกิจกรรมที่หลากหลาย มีการบันทึกเสียงตนเองและฟังเสียงเพื่อปรับปรุงแก้ไข นักเรียนสามารถให้ข้อชี้แนะซึ่งกันและกันได้ ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีผลต่ออารมณ์

ความรู้สึกนึกคิด ของผู้เรียนโดยตรง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิด เจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กัลย์ชลากรณ์ มหาพัฒน์ไทย (2548) ได้ศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่มีต่อความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนธนบุรีเทพพิลารักษ์ เขตธนบุรี จำนวน 35 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบวัดความสามารถในการ ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร แบบประเมินงานปฏิบัติ แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และแบบสอบถาม วัดพฤติกรรมการกล้าแสดงออก ผลการศึกษาพบว่า นักเรียน ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติมี ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีเจตคติ ต่อการเรียน และพฤติกรรมการกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรม แสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คำนี้ถึงการเรียนรู้ที่มีทั้งหลักการที่สำคัญของทักษะ การพูดและการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัย ได้ใช้ควบคู่กับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งได้จัด สถานการณ์ที่ง่ายต่อการจดจำ และสามารถจำได้นานทำให้ ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น รู้สึกท้าทาย ได้ฝึกปฏิบัติ จริง เรียนรู้จากสื่อต่างๆ และกิจกรรมที่หลากหลายได้รับ ประสบการณ์ตรงและเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข พัฒนาผู้เรียน จนเกิดความเข้าใจตามจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรม ที่ตั้งไว้เป็นผลให้ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของผู้เรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดี ต่อวิชาภาษาอังกฤษ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ในชีวิตจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อการพัฒนาความสามารถ ทาง การพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้น งานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจากสถานการณ์จริง โดยการ จัด คำยภาษาอังกฤษ หรือเชิญเจ้าของภาษา เพื่อให้ให้นักเรียนได้ ทบทวนการพูด และการฝึกประสบการณ์บ่อยๆ โดยการใช้ สื่อของจริงและแหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใกล้ตัว ให้นักเรียนได้รับการฝึกฟังและพูดภาษาอังกฤษ อย่างเต็มศักยภาพของตนเองอย่างทั่วถึง

1.2 ผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความ สุข ให้เกิดความท้าทาย แต่ไม่สร้างความตึงเครียด ควร มีการเสริมแรงทางบวก เช่น การชมเชย การให้รางวัล การปรบมือให้กำลังใจ แทรกกิจกรรมเพื่อผ่อนคลาย ความตึงเครียดบ่อยๆ หากพบว่าผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย เช่น ทำท่าประกอบเพลง เล่นเกม ทุกครั้งที่พบว่านักเรียน ต้องการความช่วยเหลือ หรือพูดติดขัด ผู้สอนควรแนะนำ และพูดซ้ำอีกบ่อยๆ เมื่อพบว่านักเรียนยังไม่เข้าใจ ผู้สอนต้องไม่กดดันนักเรียนโดยการให้คะแนนระดับต่ำ หากนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ในระดับหนึ่ง ควรกล่าว ชมเชย ให้กำลังใจ แล้วฝึกนักเรียนอีกครั้ง และให้โอกาส นักเรียนได้ปฏิบัติซ้ำอีก นักเรียนสามารถได้รับการแก้ไข คะแนนภายหลังในระดับที่สูงขึ้นได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยบูรณาการใช้กับ หลักการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นสมองเป็นฐาน และแนวคิด อื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียน การสอน โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติควบคู่ กับกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กัลย์ชลากรณ์ มหาพัฒนาไทย. (2548). *ผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติที่มีต่อความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนธนบุรีเทพปบลาร์กซ์ เขตธนบุรี*. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกศสุดา ปงลังกา. (2550). *การศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตนา แฉ่นแข็ง. (2551). *การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิคการสอนแบบ MAAWC*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ทิตนา แฉ่มมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พันธณีญ์ วิหคโต. (2546, กันยายน). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ*. วารสารวิชาการ.
- พรณิพา สิงห์สีโว. (2547). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พาวินา วงศ์เลขา. (2553). *พัฒนาภาษาอังกฤษ เตรียมเด็กไทยสู่อาเซียนและเวทีโลก*. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์. 7 ธันวาคม 2553. เข้าถึงได้จาก <http://social.obec.go.th/node/89>.
- โรงเรียนบ้านดงหลวง. (2557). *ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่ (LAS)*. สกลนคร: โรงเรียนบ้านดงหลวง.
- วิจิตรา การกลาง. (2546). *การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่มุ่งเน้นทักษะการสื่อสาร ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศุภวรรณ บัวบุญ. (2551). *การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยวิธีสอนเขียนแบบกระบวนการของโรมส์*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุกัญญา ศิลประสาท. (2544). *การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ*. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2544). *หลักการสอน พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: แสงสุทธิการพิมพ์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง) พิมพ์ครั้งที่ 4*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อรุณทัย กิตติธรรวัฒน์. (2551). *การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. การค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- Boyd, Lillig, Lyon. (2007). *Increasing student participation and advocacy of primary students through role-play, teacher modeling and direct instruction of communication skills*. Degree of master of art interment teaching and learning ship. Saint Xavier University.
- Brumfit, C. (1984). *Communicative Methodology in Language Teaching*. New York: Cambridge University Press.
- Doughty, C. & Pica, T. (1986). Do They Facilitate Second Language Acquisition. *Los Angeles Time*, A3.
- Elli, R. (2003). *Task-based Language Learning and Teaching*. New York: Oxford University Press.
- Fotos S. & Ellis, R. (1991). Communicating about Grammar: A Task-Based Approach. *TESOL Quarterly*, 25(2), 65-71.
- Little wood, T. (1981). *Foreign and Second Language Learning*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Long, M.H. & Crookes, G. (1992). Three Approaches to Task-based Syllabus Design. *TESOL Quarterly*, 26(1), 60-67.
- Nunan, D. (1991). Communicative Tasks and the Language Curriculum. *TESOL Quarterly*, 25(2), 59-65.
- Siglier, S. M. and Ockey, G. J. (1998). Alternative role playing techniques in the Kelp classroom. *Korea TESOL conference*. Available at <http://www..well.com/user/greg/kotelsol1997>.
- Ur, P. (1998). *Practice and Theory*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Willis, J. (1996). *A Framework for Task-based Learning*. Edinburgh: Longman.
- Zainol Abidin. (1997). Task-based learning to Project works. *Malaysian Online. Journal: University Press*.